

20 juni 2011

Nummer 003

Update Rio+20

Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling

In de focus

- [De officiële website van Rio+20](#)
- [De kalender van Rio+20](#)
- [De speciale website van het Stakeholder Forum](#)
- [Verslag van CSD 19](#)
- [Overzichtsartikel Eur-activ](#)

In dit nummer

[Daar zijn de jongeren](#) 2

[Naar een duurzame en rechtvaardige transitie](#) 2

[Kansen in de groene economie](#) 2

[Flash](#) 3

[Een voorbereiding](#) 3

[De oceanen en Rio+20](#) 3

[België 'in the lead'](#) 4

Resultaat van de CSD19 : een zorgwekkende impasse of een historisch resultaat dat nog kan opgevist worden?

De [Commission on Sustainable Development](#) (CSD) van de VN, een mondiaal forum met deelname van ministers en civiele samenleving, kwam sinds Rio (1992) 19 maal samen om zich te buigen over de toepassing van Agenda 21, de akkoorden van Rio+5 en Rio+10 (Johannesburg, 2002).

Met als opdracht de integratie van de drie pijlers van duurzame ontwikkeling en de coherentie van het beleid heeft de CSD in tweejarige cycli hard gewerkt aan deze cruciale maar weinig mediagenieke verbintenissen. De cyclus 2010/2011 ging over belangrijke thema's ([transport](#), [gevaarlijk](#) en [vast](#) afval, [mijnen](#), [chemische producten](#)...) en over een eerste transversaal beleidsvoorstel van het [10 Year Framework of Programmes on Sustainable Consumption and Production](#) (10YFP), dat sinds 2004 wordt voorbereid in het Marrakech Process en de ad hoc expertgroep van de *Europese Raad* aangestuurd door België.

De onderhandeling van dat kaderprogramma was moeilijk, maar slaagde uiteindelijk, met een volledige tekst om 5 uur 's morgens op 13 mei 2011, de laatste vrijdag van de [CSD19](#). Over de andere thema's waren er successen maar ook tegengestelde me-

ningen, vooral over financiële kwesties. Tegen de vroege ochtend van de zaterdag laaiden de spanningen op, met als gevolg dat alle onderhandelde akkoorden om 9 uur 's morgens van tafel werden geveegd. Dat gebeurde in confrontaties zonder toegevingen over...de rechten van de volkeren in de bezette gebieden. Zie ook de site van [UNDESA](#) over de [CSD19](#) en vele [andere](#) analyses.

(Nadine Gouzée, hoofd Belgische delegatie CSD19, links op de foto)

De gewesten maken zich klaar

De verschillende gewestelijke overheden bereiden ook initiatieven voor rond Rio+20. Zo organiseert de Vlaamse overheid een Stakeholderoverleg Rio+20 op 3 oktober (in het Vlaams Parlement). Met dat overleg willen de stakeholders nauwer bij Rio+20 betrekken. Derek Os-

born ([Stakeholderforum](#)) is een van de sprekers. Verder zal Vlaanderen een aantal aandachtspunten naar voren brengen en zullen de Vlaamse adviesraden een gecoördineerd advies voorstellen. Ten slotte is er ruimte voor een breed debat met bedrijfswereld, middenveld,

ngo's en Noord-Zuid-beweging over een duurzame en groene economie. ([Info](#))

Over de initiatieven van het Waalse en het Brusselse gewest meer in een volgend nummer.

Daar zijn de jongeren

In de transitie naar een duurzame samenleving zijn kinderen en jongeren belangrijke stakeholders. Wie vandaag jong is, heeft nood aan een langetermijnvisie die toelaat in een samenleving op te groeien met basisrechten voor iedereen, en dat binnen de grenzen van de draagkracht van onze planeet. Kinderen en jongeren zijn daarom actief vertegenwoordigd op verschillende internationale fora rond duurzame ontwikkeling, zoals de CSD waar kinderen en jongeren formeel erkend worden als een van de [‘major groups’](#).

Rio+20

Jongeren kunnen een frisse bijdrage leveren aan de onderhandelingsstafel. De Belgische delegatie in de CSD zet jongerenparticipatie al jaren om in de praktijk door de opname van drie vertegenwoordigers van de Belgische jeugdleden in hun delegatie.

Jongeren hopen dat Rio+20 een mijlpaal wordt in de overgang naar een duurzame samenleving. Ze staan klaar om dit proces te ondersteunen met inhoudelijke input en willen er actief aan deel-

nemen.

Om jongeren te ondersteunen en hun inbreng te onderbouwen werd recent de organisatie [‘Rio+20’](#) opgericht (met zetel in Brussel) door een groep jongeren uit Europa. De organisatie wil input verzamelen van jongeren en wil hen begeleiden tijdens hun deelname aan het onderhandelingsproces. Verschillende instrumenten zoals enquêtes, website en handleidingen worden hiervoor voorbereid. ([Info](#))

“Farmers believe both hunger and poverty eradication must be mentioned in this text. Hunger, malnutrition, and poverty deny people their proper development - physically, mentally, and socially.”

(Farmers’ Major Group, CSD19)

Naar een duurzame en rechtvaardige transitie

De internationale aandacht voor nieuwe economische modellen, die meer rekening houden met de draagkracht van de planeet, groeit.

Zo lanceerde de OESO in Parijs op 25 mei haar [‘Green Growth Strategy’](#). Voor die strategie werden vier rapporten uitgewerkt. Daarin is onder meer aandacht voor instrumenten en indicatoren om het economisch beleid te vergroenen. De OESO beschouwt deze strategie als haar bijdrage

voor Rio+20.

Ook in Parijs werd een rapport van de internationale vakbonden voorgesteld. Het boek [‘Exiting from the crisis: towards a model of more equitable and sustainable growth’](#) werd gemaakt door een speciale task-force van verschillende internationale vakbewegingen. Het boek stelt dat er na de economische en financiële crisis nood is aan een ander economisch paradigma en wil daarvan de contouren schetsen.

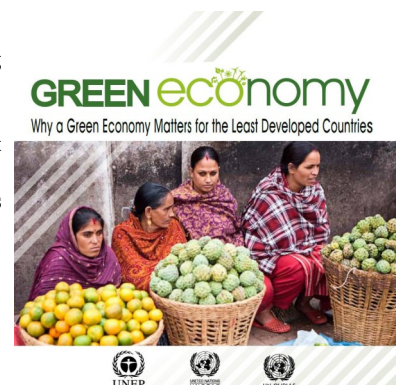
Ook in eigen land wordt er volop nagedacht over [‘Klimaat, werk en Rechtvaardige transitie’](#). Op 27 juni organiseert de Klimaatcoalitie, een platform met meer dan 70 organisaties waaronder de vakbonden, over dat thema een seminarie in Brussel.

Kansen voor het Zuiden door de groene economie

In de aanloop naar Rio+20 blijkt de discussie over een groene economie erg gevoelig. Bij heel wat landen van het Zuiden heerst wantrouwen. Sommigen beschouwen het concept als een vehikel voor een protectionisme van het Noorden en willen het debat pas echt aangaan als de rijke geïndustrialiseerde landen zich duidelijk engageren tot een forse verkleining van hun ecologische voetafdruk.

Groene economie kan echter heel wat kansen bieden aan de minst

ontwikkelde landen (MOL). Dat is de boodschap van een speciale brochure die door [UNEP](#), [UNCTAD](#) en [UN-OHRLS](#) werd gemaakt naar aanleiding van de recente [top van de MOL](#). Door een gericht beleid kunnen heel wat landen in het Zuiden de fouten van het Noorden vermijden, en ineens kiezen voor een ontwikkelingsmodel dat koolstofarm is en efficiënt omgaat met hulpbronnen.

Flash

Op zijn [blog](#) beantwoordde secretaris-generaal voor Rio+20 Sha Zukang enkele vragen over de inzet van Rio+20. | Felix Dodds van Stakeholder Forum vertelt in een [videoboodschap](#) wat hij verwacht van Rio+20. | ANPED maakte een speciale [gids](#) die stakeholders helpt die willen bijdragen aan het finale document van de conferentie in Rio. | Hoe kijkt Greenpeace naar Rio+20? Je leest het in dit [artikel](#). | BASD, de groep van bedrijven die Rio+20 voorbereidt, schakelt over naar de volgende [fase](#) van de voorbereiding. | ICLEI, de organisatie van lokale besturen voor duurzaamheid, maakte een [briefing](#) over Rio+20 en stelt dat thema ook

centraal op de jaarlijkse [conferentie](#), dit jaar van 12-14 september in Brussel. | Er komen steeds meer speciale websites over Rio+20, zoals onder meer die van de [International Council for Science](#) of het [Sustainable Development Issues Network](#). | Het [Third World Network](#) heeft een reeks papers online staan over thema's van Rio+20. | En de [EEAC-jaarconferentie](#) van 15-16 september in Wroclaw heeft het dit jaar

ook over Rio+20.

De machine komt op gang

De [kalender](#) van de voorbereiding van Rio+20 (4-6 juni 2012) raakt stilaan behoorlijk gevuld. Zo krijgt de timing van het hele proces concreet vorm. Er zijn intersessional meetings voorzien op 15-16 december 2011 en 26-27 maart 2012. De derde Prepcom vindt plaats op 28-30 mei 2012. Op dit moment gaat men ervan uit dat de 'zero draft' van het document met de conclusies van Rio+20 zal worden voorgesteld van 16-18 januari 2012. Onderhandelingen daarover zijn voorzien op 13-17

februari, 19-23 maart en van 30 april tot 4 mei.

Op Europees niveau wordt deze maand nog de mededeling van de Commissie over Rio+20 verwacht. Een ministeriële conferentie over de EU-positie is voorzien voor 11-12 oktober 2011.

Breng de oceaan naar Rio

Ze worden wel eens vergeten, de oceanen, als het gaat over duurzame ontwikkeling. Het Global Ocean Forum lanceerde onlangs de ["Rio+20 Friends of the Ocean"](#). Met dit initiatief wil men meer aandacht vragen voor oceanen in het proces naar en hopelijk ook de conclusies van Rio+20.

Tijdens de conferenties van Rio (1992) en Johannesburg (2002) werd al opgeroepen om te komen tot een duurzaam beheer van oceanen en kustgebieden, maar er is nog heel veel werk te doen.

Oceanen hebben een belangrijke rol in de groene economie, onder meer omdat ze veel koolstof kunnen vastleggen en ook een bron zijn van hernieuwbare energie. Maar een duurzaam beheer is wel nodig, anders komt die rol in het gedrang.

Maar ook in de discussie over het institutioneel kader voor duurzame ontwikkeling zouden oceanen veel meer aandacht moeten krijgen. Ze beslaan drie vierde van de oppervlakte van de aarde maar hebben nu onder meer nauwelijks

een plaats in het internationale klimaatregime.

"...the results (...) have been limited because of the challenges posed by a number of global crises, chief among which (...) the world financial and economic crisis, which have negatively impacted on the development and environmental efforts in the continent."

(African Group, CSD19)

Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling

Liefdadigheidsstraat 33
1210 Brussel

Tel. 02 743 3150
E-mail: mail@frdo-cfdd.be

*Deze nieuwsbrief wordt gemaakt onder verantwoordelijkheid van het secretariaat van de **Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO)**. De FRDO geeft adviezen aan de Belgische overheid over het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling. De raad organiseert ook activiteiten om het draagvlak voor duurzame ontwikkeling te vergroten.*

We nodigen iedereen uit om suggesties voor deze nieuwsbrief door te geven. Organiseert jouw vereniging een activiteit over Rio+20, heeft jouw organisatie recent een standpunt ingenomen over Rio+20 of heb je andere nuttige informatie, dan kun je die gegevens steeds aan ons doorgeven.

Web:

www.frdo-cfdd.be

België 'in the lead'

Een van de sleutelfiguren in de Belgische administratie die het proces rond Rio+20 voorbereidt, is Chris Vanden Bilcke. Hij volgt bij Buitenlandse Zaken de internationale ontwikkelingen rond duurzame ontwikkeling op.

Een van zijn belangrijke opdrachten de voorbije jaren was het uitschrijven van de ontwerpen van Europese onderhandelingspositie in het debat over het institutioneel kader voor duurzame ontwikkeling. België is namelijk 'lead country' in dit dossier.

Lead country zijn wil zeggen dat in dit geval Chris Vanden Bilcke ervoor moet zorgen dat een gemeenschappelijk standpunt van alle 27 EU-lidstaten wordt voorbereid. Een groot deel van die voorbereidingen gebeurt in de WPIEI, Working Party on International

Environment Issues. Dat is een werkgroep waarin nationale ambtenaren beslissingen voorbereiden die door de Raad van milieuministers op EU-niveau worden bevestigd.

Het is van groot belang voor het gewicht van de EU dat er een gemeenschappelijk standpunt is namens de hele EU, en daarom is het werk van zo'n lead country ook zo belangrijk.

Concreet voor Rio+20 gaat de discussie onder meer over de vraag hoe er op mondiaal niveau een sterker beleid kan gevoerd worden rond duurzame ontwikkeling. De internationale instellingen in het VN-kader die dat beleid nu sturen, wegen niet zwaar genoeg. In een ide-

aal scenario zouden we dan komen tot een instelling die even zwaar weegt als nu bv. de WTO. Zo ver zal men waarschijnlijk niet raken in Rio, maar België werkt alleszins hard om binnen de EU tot een zo ambitieus mogelijk gemeenschappelijk standpunt te komen in een kwestie die misschien heel abstract lijkt, maar wel van cruciaal belang is.

